

13. 1. 2021

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Mění se pravidla ICC pro arbitráže

Po čtyřech letech se mění procesní pravidla pro arbitráže vydávaná Mezinárodní obchodní komorou (ICC) se sídlem v Paříži. Nová verze Pravidel pro rozhodčí řízení bude platná od roku 2021. Upravená rozhodčí pravidla by měla přinést větší efektivitu arbitráží, flexibilitu jejich vedení a transparentnost.

V posledních letech se upravila celá řada pravidel pro rozhodčí řízení, jak se postupně vyvíjí požadavky stran, digitalizace sporného procesu i snaha o transparentnost. V roce 2018 se například změnila pravidla vídeňského rozhodčího soudu VIAC (psali jsme >>> [zde](#)). Letos se mění také pravidla londýnského rozhodčího soudu LCIA, ke kterým se dostaneme příště.

Spojování rozhodčích řízení a přistoupení další strany do řízení

První zásadnější změna Pravidel pro rozhodčí řízení (dále „Pravidla“) cílí na větší efektivitu arbitráže, díky ní by mělo být jednodušší přistoupení účastníků do řízení a spojování rozhodčích řízení. Řešení sporů mezi více stranami a sporů ohledně nároků vyplývajících z více rozhodčích smluv tak bude rychlejší.

Nová verze Pravidel odstraňuje výkladové nejasnosti ohledně spojování více rozhodčích řízení. Podle původní verze bylo možné spojit dvě či více rozhodčích řízení, pokud byly všechny uplatňované nároky uplatněny na základě jedné rozhodčí smlouvy. Z textace nebylo jasné, zda je ustanovení aplikovatelné také na případy, kdy jsou stejné rozhodčí smlouvy obsažené v různých smlouvách. Revize Pravidel potvrdila kladnou odpověď, a nároky mohou být tedy uplatněny na základě jedné rozhodčí smlouvy nebo (více) smluv. Zároveň soud může spojit řízení i v případech, kdy nároky nevyplývají ze stejné rozhodčí smlouvy nebo smluv, ale řízení jsou vedena mezi stejnými stranami, spory vznikly v souvislosti se stejným právním vztahem a soud shledá rozhodčí smlouvy slučitelnými (viz čl. 10).

Do Pravidel nově přibylo také nové ustanovení, které umožňuje na základě žádosti stran přistoupení třetí strany i bez souhlasu všech stran. Rozhodčí senát u posuzování žádosti o přistoupení zohlední relevantní okolnosti případu, svou příslušnost ve vztahu k přistupující straně, potenciální střet zájmů a dopad na řízení. Přistupující strana musí vyslovit souhlas se složením rozhodčího senátu a s mandátem rozhodčího senátu (viz čl. 7).

Novinky v oblasti prevence proti střetu zájmů

V posledních letech se stále více rozmáhá aktivita subjektů jinak nezúčastněných na konkrétním sporu, které financují sporná řízení a arbitráže, jedná se v podstatě o formu investice. Na tento trend nyní reagují i Pravidla, která se snaží o větší transparentnost v této oblasti a zajištění nezávislosti a nestrannosti rozhodců. Pokud tedy bude zúčastněná strana příjemcem financování od třetí osoby, která má ekonomický zájem na výsledku řízení, musí o této skutečnosti neprodleně informovat rozhodčí soud a tuto třetí osobu identifikovat (viz čl. 11).

Přibylo také další nové ustanovení, podle kterého mají strany povinnost neprodleně oznámit změnu ve svém zastoupení a rozhodčí soud má pravomoc vyloučit z rozhodčího řízení nového právního zástupce, pokud dojde ke střetu zájmů (viz čl. 17). Záměrem této úpravy je předejít taktickým

ustanovováním nových zástupců, která vytvářela překážky střetu zájmů. Zde se již rozhodci budou pohybovat na pomezí principu svobody výběru právního zástupce, který by neměl být snadno narušován.

Více zrychlených řízení

Nová verze pravidel zvýšila hranici hodnoty předmětu sporu, o kterém lze rozhodnout ve zrychleném řízení. Dojde tak ke značnému rozšíření okruhů případů, které pod ustanovení spadnou, neboť maximální částka se z původních 2 milionů dolarů změnila na 3 miliony dolarů (viz čl. 3 ve spojení s přílohou VI). Nová hranice se vztahuje k rozhodčím smlouvám uzavřením po 1. lednu 2021, rozhodčí smlouvy uzavřené před účinností nových Pravidel budou podléhat původnímu režimu s nižší hranicí.

Digitalizace řízení

I s ohledem na aktuální situaci koronavirové pandemie lze uvítat snadnější vedení arbitráží distančně. Pravidla nyní explicitně umožňují rozhodnout o tom, zda bude jednání probíhat za fyzické přítomnosti stran nebo se uskuteční prostřednictvím komunikačních prostředků na dálku.

Nová verze Pravidel také upustila od požadavku zaslání tištěného písemného vyhotovení veškerých podání a sdělení stranám, rozhodci a sekretariátu. Bude tak možné zasílat písemnosti pouze elektronicky. Změna se promítne také do článků 4 (Žádost o zahájení rozhodčího řízení) a 5 (Žalobní odpověď, Vzájemné návrhy), a strany budou muset případně výslovně požádat o zaslání fyzické podoby dokumentů.

Další změny

Změna Pravidel se dotkne také investičních arbitráží. Nově se zavádí pravidlo, podle kterého o arbitrážích dotýkajících se veřejného zájmu nesmí rozhodovat rozhodce stejné státní příslušnosti jako některá ze stran. Nově je také výslovně upraveno, že v investičních sporech se státy není možné použít institut nouzového rozhodce, což odpovídá ustálené praxi ICC.

Nově je zavedena také diskreční pravomoc ICC ohledně složení rozhodčího senátu. ICC bude mít za výjimečných okolností možnost nepřihlédnout k dohodě stran o způsobu ustanovení rozhodčího senátu a kompletně ho sestavit. Smyslem této úpravy je snaha o zabránění nerovného zacházení, které by bylo způsobilé ohrozit platnost a vykonatelnost rozhodčího nálezu. Jde o poměrně kontroverzní novinku, neboť možnost stanovit způsob ustavení rozhodců je jednou ze základních zásad rozhodčích řízení. Bude zajímavé sledovat, jaké okolnosti budou v praxi splňovat požadavek výjimečnosti a jak často bude ICC této možnosti využívat.

Závěr

Nová verze Pravidel, na rozdíl od poslední revize v roce 2017, nepřináší zcela zásadní změny. Většina novinek spíše potvrzuje dosavadní praxi a vyjasňuje některé výkladové nejasnosti, žádná revoluce v ICC arbitrážích se nekoná. Nová verze Pravidel má přinést pokrok v rychlosti, efektivitě a transparentnosti řízení, přináší ale i možná kontroverzní omezení smluvní svobody stran. Reálný dopad změn Pravidel nicméně teprve uvidíme.

Mgr. Lukáš Hoder, LL.M.,
Senior Associate

Nikola Nguyenová,
Junior Associate

CERHA HEMPEL

Kališ & Partners

[CERHA HEMPEL Kališ & Partners](#)

Týn 639/1
110 00 Praha 1

Tel.: +420 221 111 711
e-mail: office@cerhahempel.cz

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních - hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)